

§ 66

Ersättning till markägare för allmänna skoterleder (KS/2015:155)

Storumans kommun har i projektform arbetat med att ordna allmänna skoterleder i kommunens västra del. För detta krävs att lederna godkänns av markägare och sakägare samt att de upprättas i enlighet med svensk lagstiftning. De flesta markägare ser fördelarna men en del markägare har protesterat och krävt kompensation för det marknyttjande som skoterlederna innebär. Med anledning av detta har frågan om ersättning till markägare aktualiserats. Kansliets projektledare Jimmy Lindberg har i tjänsteutlåtande 2015-03-20 utrett möjligheter till utbetalning av ersättning.

Projektledarens utredning och bedömning

Finansiering av skoterledsunderhåll bygger idag på offentlig medeltilldelning, medlemsbidrag och ideell arbetstid. Totalkostnaden för skoterlederna uppgår till ca 518 000 kronor per år. Därutöver tillkommer kostnader för de anläggningstillgångar som används vid preparering i kommunens västra del. En höjning av standarden på kommunens leder kommer att kräva mer medel till drift och underhåll.

Svårighet med ersättning till markägare i dagsläget kan hänföras till Kommunallagen som styr kommunens arbete. I 2 kap. 2 § beskrivs likställighetsprincipen som innebär att kommuner och landsting inte får särbehandla vissa kommunmedlemmar annat än på sakliga grunder. Detta innebär i detta fall att alla markägare ska behandlas lika. Om ersättning betalas ut till en markägare ska alla andra markägare med skoterled på sin fastighet också få ersättning.

Skoterleder är ingen kärnverksamhet för Storumans kommun men det kan motiveras ingå i den kommunala kompetensen (2 kap. 1 § Kommunallagen) att det är av allmänt intresse då många kommunmedborgare har en anknytning till denna angelägenhet. Utöver detta är skoterismen betydelsefull och därmed är det angeläget med fungerande skoterleder.

Kravet om ersättning för marknyttjande är rimligt men förenat med en stor administrativ kostnad. Utifrån ett rättviseperspektiv bör inte kommunmedborgarna stå för alla de kostnader som uppkommer ur en ökande turism. Dessa kostnader bör turismen vara med att bekosta exempelvis genom att turistaktörer aktivt får fler att betala ledavgift

§ 66 – forts.

Alternativa fördelningsmodeller

Fyra alternativa fördelningsmodeller redovisas, där tre utgår från en ökad kommunal medfinansiering med 200 000 kronor specifikt för ersättning för markutnyttjande för skoterleder och inte ledunderhåll.

Bakgrunden till detta är att betalleder saknas och utifrån att medlemsintäkter i skoterklubbar inte bedöms kunna öka i den mån det är nödvändigt. Beräkningarna baseras på den senaste kommunövergripande skoterledskartan från 2002 med 1 372,2 km skoterleder på 820 fastighetsägares mark omfattande 380 800 hektar skogsfastigheter.

Alternativ 0

Ingen ersättning utgår.

Alternativ 1

Ersättning fördelas per markägare inom skoterledsområdet: 244 kronor/markägare.

Alternativ 2

Ersättning fördelas utifrån total yta på berörda fastigheter: 0,29 kronor/hektar

Alternativ 3

Ersättning fördelas utifrån antalet meter skoterleder: 0,14 kronor/meter skoterled

Fördelningsmodellerna 1-3 innebär att det är många markägare som ska dela på en sådan ersättning. För de flesta markägare är det viktigast att kanalisera skoteråkningen till skoterleder för att minimera störning och skogsskador. För de markägare som ser detta som en principfråga kan detta räcka som symbolhandling. Samtidigt finns andra markägare som anser att summan ska vara betydligt högre varför detta inte är att bedöma som ett fullgott alternativ.

Allmänna leder kan vara ett första steg mot betalleder som har potential att bli rättvist utifrån att brukarna betalar istället för att kommunmedborgarna gör det. Därmed kan ersättning till markägare som har skoterleder på sin fastighet först bli aktuell när betalleder på allmänna leder kommer till stånd.

§ 66 – forts.

Beredande organs förslag

Projektledare Jimmy Lindbergs tjänsteutlåtande/utredning
2015-03-20.

Kommunstyrelsens arbetsutskotts protokoll 2015-03-25, § 56.

Arbetsutskottets förslag

att fördelningsmodell 0 antas innebärande att ingen ersättning utgår till markägare

att kommunen arbetar vidare med allmänna skoterleder och informerar om att reella alternativ till detta bedöms saknas i dagsläget

att ytterligare 200 000 kronor budgeteras till drift och ledunderhåll i hela kommunen

att allmänna skoterleder ordnas enbart där markägare är beredda att skriva under nyttjanderättsavtal.

Yrkanden

Tomas Mörtzell (C) yrkar att tredje att-satsen i arbetsutskottet ändras enligt följande:

att frågan om ytterligare 200 000 kronor till drift och ledunderhåll i hela kommunen behandlas i kommunens ordinarie budgetprocess.

Daniel Johansson (V) yrkar att ärendet återremitteras till arbetsutskottet för ytterligare utredning om införande av betalleder för att på så vis finansiera drift och ledunderhåll.

Propositionsordning

Ordföranden ställer först proposition på om ärendet ska avgöras i dag eller vid senare tillfälle, vilket innebär bifall till Johanssons återremissyrkande. Ordföranden finner att kommunstyrelsen beslutar att ärendet ska avgöras idag och avslår därmed återremissyrkandet.

Ordföranden ställer därefter proposition på sitt eget ändringsyrkande avseende tredje att-satsen och finner att kommunstyrelsen bifaller detta.

§ 66 – forts.

Ordföranden ställer slutligen proposition på arbetsutskottets förslag i övrigt och finner att kommunstyrelsen bifaller detta.

Kommunstyrelsen beslutar

att anta fördelningsmodell 0 innebärande att ingen ersättning utgår till markägare

att arbeta vidare med allmänna skoterleder och informera om att reella alternativ till detta bedöms saknas i dagsläget

att behandla frågan om ytterligare 200 000 kronor till drift och ledunderhåll i hela kommunen i kommunens ordinarie budgetprocess

att ordna allmänna skoterleder enbart där markägare är beredda att skriva under nyttjanderättsavtal.

Reservation

Daniel Johansson (V) och Irene Walfridsson (V) reserverar sig över beslutet till förmån för Johanssons återremissyrkande.
